

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Et tilsvarende forslag fremsattes den 26. februar 1974 som lovforslag nr. 106 (Folketingstidende 1973-74, 2. samling, forhandlingerne sp. 2675 og 4769, tillæg A sp. 1869).

Virkningen af forslaget er, at man ikke længere kan belåne kapitalgevinster, som er opstået uden arbejdsindsats, idet disse nu bliver fastlåst som en offentlig prioritet og dermed hindrer belåning på det private pengemarked.

Forslaget sigter mod en virkeliggørelse af det forslag om formuepolitik, som Det økonomiske Råds formandskab nævnte i diskussionsoplægget af 5. februar 1974, afsnit 19, side 26. Dette forslag sigtede mod offentlige indgreb for at modvirke de meget vidtrækkende formueforskydninger under inflation.

De samlede nominelle kapitalgevinster udgjorde i perioden 1965-73 ca. 160 milliarder kr., og siden april 1973 er de steget yderligere til i alt ca. 200 mia kr. fra 1965.

De samlede reelle kapitalgevinster har finansministeren den 6. februar 1974 givet løfte om at lade beregne. Danmarks kommunistiske parti har skønnet, at de reelle kapitalgevinster for perioden 1965-74 udgjorde 40-50 mia kr. Hvis forslaget derfor havde været lov, ville det offentlige have haft et provenu af forslaget på 4-5 mia kr.

De stærkt accelererende værdistigninger er løbende blevet belånt og frigjort ved handel. De realiserede penge er kastet ud i forbruget og har været den væsentligste faktor til skabelsen af underskuddet på betalingsbalancen. Samtidig har rentefradragsreglen yderligere begunstiget belåningen af værdistigningerne, og hele denne udvikling har forstærket inflationen.

Grundtigningsskylden lagde en dæmper på prisstigningerne, men den er ophævet. Kapitalvindingskatten fra 1965 har ikke virket tilstrækkeligt mod grundspekulationen. De arbejdsfrie værdistigninger må stoppes, og den milde løsning, som her foreslås, vil virke effektivt. En mere vidtgående løsning er nationalisering af jorden, men under de nuværende politiske forhold er der næppe muligheder for at gennemføre den. Derfor har vi valgt dette skatteforslag.

Der vil ved ændringsforslag til 2. eller 3. behandling blive fastsat regler for opgørelsen af kapitalgevinster, indbetaling af ydelser og klage.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Tinglysningen er nødvendig for at undgå belåning af værdistigningerne.

Basisåret (basisbeløbets beregningsgrundlag) er her valgt for det år, hvori der foreligger den seneste offentlige vurdering. De to valgmuligheder er givet for at undgå ubehagelige virkninger ved prisfald, som f. eks. fandt sted for landbrugsejendomme i 1968 efter de Gaulles nej til fællesmarkedets udvidelse.

Beregningsperioden er normalt fire år, men af hensyn til de voldsomme stigninger og den uensartede stigning på landbrugsejendomme, parcelhuse, udlejningsejendomme o. lign. såvel som den uensartede stigning på jord i de forskellige landsdele må hyppigere omvurderinger tilstræbes.

Til § 2.

Reel og nominal kapitalgevinst er defineret. Retfærdigvis burde ejeren kun have dækning for den almindelige prisstigning for ejerens egenkapital på købstidspunktet plus indeksregulering for pengeforringelsen, men et sådant princip vil gøre forslaget meget kompliceret, og derfor har vi valgt denne enkle definition, som Det økonomiske Råd anvendte i 1966 i publikationen: „Bidrag til belysning af formueudviklingen i Danmark i de senere år.“

Til § 3.

Bestemmelsen muliggør lempelige ejerskifter.

Til § 5.

Kommunerne er tiltænkt halvdelen af provenuet, så deres interesser i en rigtig vurdering skærpes. Når det foreslås, at den til den reelle kapitalgevinst svarende forpligtelse forrentes også i tilfælde af udlejning, er formålet at hindre, at renteforpligtelsen omgås ved, at ejendommen udlejes i stedet for at blive overdraget til ny ejer.

Til § 6.

Det må være naturligt at overlade udformningen af de tekniske regler for tinglysningen til administrationen. Men tinglysningen bør formentlig rettest ske ved, at der i forbindelse med edb-opgørelsen af den pågældende almindelige ejendomsvurdering, foretages en edb-udregning af den reelle kapitalgevinst, maskinelt overført til beskedne blanketter, der kan indklæbes i tingbogen.